

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. v právní věci žalobce P. K., proti žalovanému Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, se sídlem v Ostravě – Moravské Ostravě, 28. října 117, za účasti I. V. M., a II. Obce Bělá, se sídlem v Bělé 150, zastoupené JUDr. Oldřichem Benešem, advokátem se sídlem v Ostravě – Mariánských Horách, Mojmírovců 41, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26.11.2014 č.j. MSK 154550/2014, ve věci dodatečného povolení stavby,

t a k t o :

I. Žaloba se **z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26.11.2014 č.j. MSK 154550/2014, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Hlučín ze dne 18.6.2014, č.j. HLUC-25557/2014/ODSH/BL, kterým byla obci Bělá dodatečně povolena stavba a užívání

stavby „betonové obruby u místní komunikace“ v obci Bělá na pozemcích parc. č. X v k. ú. Bělá ve Slezsku.

Žalobce v podané žalobě namítl tyto žalobní body:

- 1) Žalovaný se dostatečně nevypořádal s námitkami žalobce, a to že v roce 2001 byla předmětná komunikace místní komunikací IV. kategorie s travnatým povrchem a rozsah prací v roce 2002 neodpovídal opravě komunikace, ale výstavbě nové zpevněné komunikace lemované z jedné strany betonovým obrubníkem. Došlo k plošnému vybagrování zeminy komunikace, umístění betonových obrubníků do betonových základů, vysypání kamennou drtí se změnou nivelety a konečným položením živičného povrchu navýšeného o 20-40 cm oproti předchozímu stavu výšky komunikace. Žalovaný k těmto námitkám uvedl, že jsou to prázdné fráze, kterými se již dále zabývat nebude, bez jakéhokoliv bližšího odůvodnění. Dále je v rozhodnutí konstatováno, že žalobcovy námitky uvedené v odvolání, se netýkají stavby betonových obrubníků, ale stavby trasy místní komunikace.
- 2) Správní orgány měly posuzovat stavbu trasy místní komunikace a stavbu betonových obrubníků u této komunikace jako jeden celek. Jelikož obruby u místní komunikace byly postaveny současně spolu se stavbou místní komunikace, jednalo se o stavbu postavenou v rozporu s předpisy veřejného práva a tedy o stavbu nepovolenou, která navíc zasáhla pozemek jiného vlastníka, a proto podle žalobce nelze část stavby povolit a o části stavby postavené bez stavebního povolení vůbec nerozhodnout.

Žalovaný ve vyjádření uvedl, že v napadeném rozhodnutí dostatečným způsobem osvětlil rozdílný postup stavebních úřadů v případě řádného stavebního povolení a dodatečného povolení stavby dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění (dále jen stavební zákon). Zdůraznil rovněž, že se jedná o samostatnou stavbu „betonové obruby u místní komunikace“, která je novostavbou a není součástí dříve realizovaných úprav místní komunikace. Dále žalovaný uvedl, že pokud stavba zasáhne na jiné pozemky než stavební, jedná se o stavbu umístěnou na cizích pozemcích, avšak je-li to stavba realizovaná ve veřejném zájmu, jako je tomu v posuzovaném případě, lze ji dodatečně povolit. Nepochybně vlastníku stavby vzniká povinnost provést majetkové vypořádání, což však není předmětem tohoto řízení. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

Zúčastněná osoba I. ve svém písemném vyjádření ze dne 9.2.2016 uvedla, že proti dodatečnému povolení stavby betonových obrub u místní komunikace nemá žádné námitky, neboť před realizací této stavby byly při deštích níže položené pozemky zaplavovány vodou. V současnosti je voda sváděna do kanalizace a pozemky nejsou zaplavovány a znehodnocovány, proto souhlasí s dodatečným povolením stavby, která má příznivý vliv na životní prostředí v obci.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 19.12.2011 podal žalobce podnět k Městskému úřadu Hlučín (dále jen stavební úřad) označený

„Žádost o zahájení řízení o odstranění stavby“, v němž uvedl, že v dubnu 2011 zjistil, že úprava místní komunikace provedená na základě ohlášení obce ze dne 22.5.2001 byla provedena v rozporu s tímto ohlášením, když nad rámec ohlášení došlo ke změně původní nivelety a k navýšení komunikace o 20 cm a dále byly zřízeny obrubníky k vozovce, a to i na pozemku parc. č. X, jehož je žalobce vlastníkem. Jde tedy o nepovolenou stavbu na cizím pozemku. Součástí správního spisu je ohlášení stavební úpravy – drobné stavby stavebníka Obce Bělá týkající se pozemků parc. č. X, X,X, X, X a X, podle kterého budou stavební úpravy spočívat v úpravě výmolů, zpevnění povrchu, položení a zabudování sběrných roštů na povrchovou vodu. Stávající místní komunikace bude odbornou firmou opravena a zpevněna, popřípadě položen nový živcový povrch. Stavba bude plnit doplňkovou funkci přístupové komunikace k rodinným domkům. Dále se ve spise nachází souhlas s ohlášením stavebních úprav vydaný Okresním úřadem Opava dne 8.6.2001. Za účelem prověření rozsahu stavebních prací uskutečněných na místní komunikaci na základě podnětu žalobce provedl stavební úřad kontrolní šetření, podle něhož byly na místní komunikaci kromě stavebních úprav ohlášených a odsouhlasených v roce 2001 provedeny také stavební práce spočívající v pokládce betonových silničních obrubníků podél zpevněného okraje vozovky v úseku o délce 130 metrů. Závěr kontrolního zjištění byl, že stavba byla provedena v rozporu se stavebním zákonem, protože k její realizaci nebylo vydáno rozhodnutí. Oznámením ze dne 17.1.2012 bylo zahájeno řízení o odstranění stavby silničních betonových obrubníků. Zúčastněná osoba I. vznesla dne 24.1.2012 písemnou námitku proti zahájení řízení o odstranění stavby, v níž uvedla, že betonové obrubníky zpevňují okraj vozovky a zabraňují při větších přivalech dešťů průtoku vody ze sousedních polních ploch na pozemky. Dne 8.2.2012 podala Obec Bělá (dále jen stavebník) žádost o dodatečné stavební povolení stavby „betonové obruby u místní komunikace“ na pozemku parc. č. X. Usnesením ze dne 20.2.2012 bylo řízení o odstranění stavby přerušeno do doby ukončení správního řízení o dodatečném povolení stavby. Usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 4.6.2012 bylo řízení o dodatečném povolení stavby zastaveno, když stavebník nepředložil všechny potřebné doklady. Dále stavební úřad pokračoval v řízení o odstranění stavby a rozhodnutím ze dne 30.7.2012 č.j. HLUC-33375/2012/ODSH/BL nařídil odstranění stavby. Na základě odvolání stavebníka bylo rozhodnutí zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 6.12.2012 č.j. MSK 162291/2012 a věc byla vrácena stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. V dalším řízení stavební úřad usnesením ze dne 8.1.2013 přerušil řízení o odstranění stavby do doby ukončení správního řízení o dodatečném povolení stavby. Stavebník původně předložené podklady pro rozhodnutí, a to projektovou dokumentaci a smlouvy s majiteli pozemků, jimiž vyslovili souhlas se stavbou obrubníků na svých pozemcích s výjimkou žalobce jako vlastníka pozemku parc. č. X, doplnil stanovisky dotčených orgánů státní správy a změnou žádosti o stavební povolení spočívající v tom, že je požadováno dodatečné povolení stavby na všech pozemcích s výjimkou pozemku ve vlastnictví žalobce. Dne 10.12.2012 doručil žalobce stavebnímu úřadu své stanovisko účastníka řízení, v němž uvedl, že nesouhlasí s dodatečným povolením stavby, protože došlo k rozšíření místní komunikace na pozemek parc. č. X, čímž bylo dotčeno jeho vlastnické právo. Dále uvedl, že na jeho pozemku nejsou umístěny pouze betonové obruby místní komunikace, ale došlo také bez stavebního povolení a jeho souhlasu k rozšíření komunikace na jeho pozemek, na což upozornil již ve svém podání ze dne 19.12.2011. Dne 6.12.2012 bylo stavebnímu úřadu doručeno písemné vyjádření účastníka řízení A. B., který uvedl, že nesouhlasí s odstraněním obrubníků po celé délce uvedených pozemků, protože betonová obruba zabraňuje průniku dešťové vody z komunikace na pozemky parc. č. X a X. Pro případ odstranění stavby účastník navrhl snížení místní komunikace do původního stavu. Stavební úřad

rozhodnutím ze dne 23.1.2013 č.j. HLUC-3228/2013/ODSH/BL rozhodl o dodatečném povolení stavby. Na základě odvolání žalobce bylo označené rozhodnutí žalovaným zrušeno rozhodnutí ze dne 3.6.2013 č.j. MSK 80539/13 a věc byla vrácena stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. V dalším řízení stavební úřad přerušil řízení do doby odstranění nedostatků žádosti stavebníka. Stavebník dne 18.9.2013 předložil novou, resp. doplněnou, projektovou dokumentaci. Dne 4.2.2014 bylo stavebnímu úřadu doručeno další stanovisko žalobce, v němž zopakoval svou předchozí argumentaci. Stavební úřad vydal dne 18.6.2014 pod č.j. HLUC-25557/2014/ODSH/BL rozhodnutí o dodatečném povolení stavby na pozemcích parc. č.X, X, X, X a X. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž zopakoval argumentaci uvedenou již v podnětu ze dne 19.12.2011 a následně v dalších podáních v průběhu správního řízení. Odvolání doplnil podáním ze dne 30.7.2014. O odvolání bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.

Podle ust. § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby, nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.

Podle ust. § 129 odst. 2 věty první až páté stavebního zákona stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odst. 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující ohlášení, žadatel předloží podklady předepsané k ohlášení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí.

Při posouzení věci krajský soud vycházel především z charakteru posuzovaného správního řízení a předmětu řízení tak, jak byl vymezen stavebním úřadem a stavebníkem. Soud považuje za nutné zdůraznit, že žalobce sice podal dne 19.12.2011 na stavební úřad podání, které označil jako žádost o odstranění stavby, řízení o odstranění stavby je však řízením, které se nezahajuje na návrh, ale nařizuje je stavební úřad z moci úřední (ust. § 129 stavebního zákona). Žalobce nebyl proto v tomto řízení navrhovatelem, ale pouze osobou, která podala podnět, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední, a to ve smyslu ust. § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen správní řád). Následně měl žalobce v řízení o odstranění stavby postavení účastníka řízení z titulu vlastníka pozemku, na němž je nepovolená stavba (betonových obrubníků) postavena a v řízení o dodatečném povolení stavby pak jeho postavení účastníka řízení vyplynulo z titulu vlastníka sousední nemovitosti, tj. poz. parc. č. X. Na základě podnětu žalobce ze dne 19.12.2011 provedl stavební úřad kontrolní šetření, jímž zjistil existenci nepovolené stavby betonových obrubníků u místní komunikace. Pokud jde o stavbu, resp. opravu místní komunikace, dospěl k závěru, že tato proběhla na základě ohlášení stavebníka a souhlasného stanoviska správního orgánu. Místní komunikaci proto neshledal stavbou nepovolenou. Usnesením stavebního úřadu bylo proto zahájeno řízení ve věci odstranění stavby betonových obrubníků, čímž byl jednoznačně vymezen předmět řízení o odstranění stavby. Jelikož stavebník

v souladu s ust. § 129 odst. 2 stavebního zákona požádal ve stanovené lhůtě o dodatečné povolení stavby, stavební úřad přerušil řízení o odstranění stavby a vedl řízení o podané žádosti. Řízení o dodatečném povolení stavby má charakter řízení návrhového, neboť se odvíjí od návrhu stavebníka na dodatečné povolení stavby. Otázkou vymezení předmětu řízení o odstranění, případně dodatečném povolení stavby se zabývá podrobně také judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS), jejíž závěry vycházejí ze zásady, že v jakémkoliv řízení zahájeném na žádost je předmět řízení zásadně vymezen žádostí. Pokud však jde o žadatelovu vůli v rámci specifického řízení o dodatečném povolení stavby, je žádost o dodatečné povolení stavby do určité míry limitována předmětem řízení o odstranění stavby, neboť žadatel v žádosti o dodatečné stavební povolení nemůže předmět řízení vymezený správním orgánem v rozhodnutí v odstranění stavby překročit, může jej však zúžit (srov. rozsudek NSS ze dne 23.11.2011 č.j. 3 As 18/2011-117). K takové situaci došlo v posuzované věci, kdy předmětem řízení o odstranění stavby byly betonové obrubníky po celé délce místní komunikace, zatímco předmětem řízení o dodatečném povolení stavby se stala na základě dodatečně upravené žádosti stavebníka pouze část této stavby, kdy z celkové délky betonových obrubníků byla vyloučena část umístěná na pozemku ve vlastnictví žalobce. O takto vymezené stavbě bylo také vedeno řízení a bylo vydáno meritorní rozhodnutí stavebního úřadu následně potvrzené napadeným rozhodnutím žalovaného. Stavba, resp. oprava místní komunikace, nebyla předmětem posuzovaného správního řízení.

Na základě popsané charakteristiky řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby a ujasnění vymezení předmětu řízení krajský soud shodně se správními orgány obou stupňů dospěl k závěru, že žalobou namítaná žalobní tvrzení jsou zcela nepřiléhavá, neboť žalobcovy námitky se míjejí s předmětem řízení, tj. dodatečným povolením stavby betonových obrubníků na pozemcích parc. č. X, X, X, X a X. Žalobce v žalobě nadále opakovaně namítal, že žalovaný měl v rámci odvolacího řízení vypořádat námitky žalobce vztahující se k faktické změně místní komunikace oproti jejímu stavu v roce 2002 a měl stavbu trasy místní komunikace a stavbu betonových obrubníků posuzovat jako jeden celek. Na těchto důvodech žalobce setrval také v průběhu ústního jednání před krajským soudem. Nově pak žalobce zpochybnil sledovaný cíl opravy místní komunikace, jímž podle žalovaného byla ochrana rodinných domků před vodou z polí, neboť podle žalobce oprava místní komunikace stékání vody z polí nezabraňuje, když voda stéká i po této komunikaci, a to až do místa, kde ústí k hlavní komunikaci obce, a protože je zde svažující se terén, tak dále voda stéká po této hlavní komunikaci do nejnižšího místa, které je před domem žalobce a jeho souseda pana B. Tuto námitku předně krajský soud vyhodnotil jako námitku opožděnou ve smyslu ust. § 72 odst. 1 s.ř.s., takže se její důvodností nemohl zabývat (§ 72 odst. 4 s.ř.s.). Pro úplnost však soud dodává, že i tato námitka směřuje proti stavbě místní komunikace a nikoliv proti stavbě betonových obrubníků a je tedy zcela mimo předmět řízení. Krajský soud má za to, že charakter posuzovaného řízení a vymezení předmětu řízení byly žalobci dostatečně vyloženy správními orgány obou stupňů v jejich rozhodnutích, a to ve stejném smyslu jako učinil krajský soud výše. Jelikož žalobce v podané žalobě závěry správních orgánů nijak nerozporoval, pouze setrval na svých tvrzeních z průběhu správního řízení, nemá soud více, co by k věci dodal. Rozhodnutí žalovaného shledal soud zákonným, přezkoumatelným a srozumitelným. Stavba místní komunikace nebyla nikdy předmětem posuzovaného správního řízení, a proto nemohla být ani předmětem vydaných správních rozhodnutí obou stupňů. Pro úplnost soud upřesňuje s ohledem na to, že stavba obrubníků na pozemku žalobce nebyla předmětem řízení v dodatečném povolení stavby, že bude nutné, aby stavební úřad v tomto rozsahu dokončil řízení o odstranění stavby, a to

s ohledem na dosavadní stanoviska žalobce a stavebníka zřejmě rozhodnutím o odstranění stavby betonových obrubníků na pozemku žalobce.

Jelikož krajský soud neshledal žalobu důvodnou, podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu soudního spisu s tímto řízením nevznikly žádné náklady mimo rámec běžné úřední činnosti.

O náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 5 s.ř.s., podle kterého osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně na návrh z důvodů zvláštního zřetele hodných. V posuzované věci dle obsahu soudního spisu takové skutečnosti nenastaly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 29. března 2017

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu